

Peterburi Teataja

Peterburi Eesti Kultuuriseltsi, Jaani koguduse ja Jaani Kiriku Fondi väljaanne

Georg Ots – 95 Peterburis, Moskvas ja Tallinnas esitleti Georg Otsa elulooraamatut

Käesoleva aasta märtsis ilmus Tallinnas kirjastuse K & K väljaandel Georg Otsa 95. sünniaastapäevale pühendatud venekeelne «Мистер Икс. Жизнь Геопра Орса». Varem on teos ilmunud soome, eesti ja läti keeles. Raamatu autori Kulle Raigi sõnul on tähtis, et Peterburis (Petrogradis) sündinud armastatud laulja elulugu on nüüd kättesaadav ka selle maa keeles, kus tema austajaskond ulatus kümnetesse miljonitesse.

18. märtsil Eesti Peterburi peakonsulaadis toimunud raamatuesitlusel oli kogunenud rohkesti rahvast. Ürituse avasõnad ütles peakonsul Viktorija Tuulas, raamatu saamisloost rääkis autor Kulle Raig. Esitlusel kõlas ka operetist "Tsirkus-prinsess" tuntud aaria, mis kujunes omal ajal laulja firmamärgiks kogu endises Nõukogude Liidus ja mille järgi sai nime ka nüüd venekeelse lugejani jõudnud teos. Georg Otsa eluloo ilmumine vene keeles kujunes sündmuseks, millele pühendas

oma keskpäevasaates rohkesti aega ka Peterburi televisioon.

22. ja 23. aprillil toimunud Moskva raamatuesitlustest peeti üks meie suursaatkonna initsiativil laste kunstikoolis number 11. Koolil on tihedad sõprussidemed Eestiga ja seal hoitakse au sees laul-

ja mälestust. Teine esitlus toimus suursaatkonnas Eesti ettevõtluse sihtasutuse EASi korraldusel vene investoritele peetud seminaril.

Tallinnas kogunesid vahetult pärast raamatu ilmumist Estonia Valgesse saali laulja sugulased, sõbrad ja endised kollegid, kes

igaüks omal kombel meenutasid aastakümnete eest lahkinud lauljat. Pressile toimus esitus Tallinnas kaupluses Rahva Raamat. Kohal oli hulgaliselt lihtsalt asjahuvilisi ja toimetajaid, kes sundmust ka rohkelt kajastasid.

Georg Otsa surmast möödub 5. septembril 40 aastat. Tema muusika aga elab. Uue Eesti uus sugupõlv on oma suurima laulja jälle üles leidnud ja raugematu on huvi tema vastu ka Venemaal.

Jüri Trei
Fotod Peeter Hütt

Peterburi on koht, kus eestlasi on alati palju

Minu haridustee viis mind Peetri linna, kus üle-eelmisel aastal jõulude ajal kaitsesin oma teaduskraadi. Kunagine eestlaste suurim linn, Põhjala Veneetsia, Sankt Peterburg on jäänud lähedaseks aga tänaseni.

Alati on hea siia saabuda, kohta, kus eestlasi oli palju. Kõleri ja Karelli linn on omane olnud eestlastele sajandeid ning Eestile kõige lähedamal asuv metropol on koduks paljudele eestlastele ka täna. Peterburi tähtsus on viimasel aastakünnel järsult tõusnud ja arvata on, et tema tähtsus jätkab tõusu ka järgmisel aastakünnel.

Järjekordsel visiidil Peterburi, tänavu aprillis, toimus kohtumine eesti kogukonnaga Jaani kirikus. Side Kodu-Eestiga on Peterburi eestlastele oluline. Räägitud sai oma tööst ja elust Peipsi pealinnas Mustvees. Kuna Peterburg on Tallinna sõpruslinn, siis sai meenutatud varasemat tööd Tallinna linnavolikogu saadikuna ning ekspeaministrist Tallinna linnaapea Edgar Savisaare nõunikuna. Peterburi eestlased omakorda rääksid, mis neil mureks ja rõõmeks.

Enne visiiti Venemaa kultuuripealinna oli suur au vetteda eesti kogukonna tulevikust nii Välis-Eesti asja eestvedaja, veterandiplomaadi Jüri Treiga kui ka Eesti Vabariigi Peterburi peakonsuliga Viktoria Tuulasega. Peakonsulaadis tehakse palju eesti kogukonna ja Jaani kiriku heaks.

Välisministeeriumi, kultuuriministeeriumi ja haridusministeeriumi kaudu tulub Välis-Eesti kogukondaole mitmesugust abi, ometi võiks need suhted olla veelgi aktiivsemad. Vajame oma kirikuõpetajat alaliselt Peterburi ning suuremat infovahetust, mis külalistega kodumaalt alati kõige efektiivsem on. Huvitav ja meeldiv kohtumine Peteburis annab lootust, et kunagi tulevad Peterburi eestlased ka Mustvee linna, just siis kui Mustvee sadamast saab laevaga Eesti idamerele purjetada!

Max Kaur
Mustvee linnaapea filosoofiadoktor

Haapsalu päev Peterburis

13. aprillil toimus Peterburis Kapella kontserdisaalis Haapsalut tutvustav sündmus, kus esines Venemaal hästi tuntud Hortus Musicus. Kolmandat korda toimunud sündmuse vastu näitas suurt huvi saalitais rahvast, kes kohale oli tulnud. Enne kontserdi jagati kohale kutsutud turismiasjadele ning kõigile teistele Haapsalut

ning Läänemaad tutvustavaid materjale. Kontserdi ajal jooksid taustaks pildid Haapsalust ning õhtujuhi tutvustas kuuroortlinna. Kontserdile ning sellele järgnenud vastuvõtule oolid kutsutud diplomaatiline korpus, ajakirjanikud, ettevõtjad, Peterburi turismifirmade esindajad ja Peterburis elavad Eesti kodanikud.

Ülemaailmne Eesti Kesknõukogu Tallinnas

24.–25. aprill k.a. kogunesid organiseritud eestlaste esindajad vähemalt 13 riigist Rahvusraamatukogusse, et kinnitada ÜEKN tegevuse aruandeid ja sõnastada eesmärke eelseisva aasta tegevuseks.

Sissejuhatalt tervitas kogunenud saadikuid ja külalisi värske kultuuriminister Indrek Saar, oma sõnavõtus viisakalt kiites ja tänapäes organiseeritud väliseestlasti nende aastaküneid kestnud vabadusvõtluse ja keele ning kultuuri hoidmise eest. Tervituseks sai sõna diplomaat ja Eesti Lipu Seltsi esimees Jüri Trei, kes kutsus üles tihedamale koostööle ja kinkis ÜEKN-iile Eesti lipu.

Täiskogu koosoleku juhatajateks valiti Marju Rink-Abel USA-st ja Aho Rebas Rootsist. Päevakorras mindi kiiresti mööda liikmesmaade tegevuste tutvustamistest kuna need olid kõikidele osavõtjatele juba kirjalikult esitatud.

ÜEKN juhatuse tegevuse aruanne kirjeldas peamiselt info vahendamist, üleskutset osa võtta Eesti riigikogu valimistest, ning artiklite

kirjutamist Eesti julgeoleku teemal. Juhatus on leidnud kvalifitseeritud kandidaadi ÜEKN tegevjuhi kohale, keda kohalolijaile ka tutvustati.

Majanduse alal oli suuremaks uudiseks, et Margot ja Herbert Linna Fond, kust ÜEKN on jaganud üle miljonit dollari vääruses stipendiume eesti üliõpilastele, antakse üle New Yorgis asuva Eesti Üliõpilaste Toetusfondile.

Esitatud tegevuskava osas soovis koosolek näha selgemat vahet üldiste eesmärkide ja ajaliselt ja mänduslikult piiratud projektide vahel. Avaldati muret juba seitse aastat kestnud ÜEKN ajaloo kirjutamise üle, millel veel pole lõppu näha. Kuulati ära Okupatsioonide muusumi esindaja sõnavõtt.

ÜEKN on juba paar aastat ettevalmistanud oma struktuuri ja tegevuse uuendamist. Aasta tagasi otsustati vastu võtta uus arengukava ja vähendada administratiivseid kulusid ja lähtudes sellest esitas Aho Rebas revideeritud kodukorra ettepaneku, mida arutati põhjalikult.

Linnapea Urmas Suklese sõnul on Haapsalu päev Peterburis kindlasti kaasa aidanud turistide jõudmisse Haapsallu ja Läänemaale. "Kui vaadata, et vene turistide ööbimiste arv eelmise aasta jooksul Eestis vähenes, siis Lääne-Eesti regioonis hoopis kasvas." Läänemaa üks suurimaid ööbimiste kasvusid oli Vene turistide abil. "Läänemaal tõusis idanaabritest turistide arv tervelt 23%. Numbrites teebs see 1100 ööbimist rohkem kui aasta varem", rääkis Sukles.

Suklese sõnul on plaanis selles formaadis turundussündmust jätkata. Delegatsiooni kuulusid ka ettevõtjad ning Kullamaa, Noarootsi ja Nõva valla esindajad. Haapsalu linna päeva Peterburis toetas Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus.

Tõnu Barbus

Tiit Salumäe pühitseti piiskopiks ja Arho Tuhkru valiti Toomkoguduse õpetajaks

Tallinna Piiskoplikus Toomkirikus toimunud jumalateenistusel pühitseti õpetaja Tiit Salumäe ja õpetaja Joel Luhamets piiskopiks. Pühitsejaks oli EELK peapiiskop Urmas Viilma, peapiiskop emeeritus Andres Pöder ja piiskop Einar Soone. Assisteerisid Soome Evangeelse Luterliku Kiriku, Inglismaa Kiriku ning Ingeri Evangelise Luterliku Kiriku piiskopid ja Peterburist osales tsеремонial piiskop Aare Kuukauppi. Piiskop Salumäe tulevaste tööülesannete hulka kuuluvad Haapsalu linna, Lääne ja Lääne-Harju

ning Saarte praostkond ning eestikeelse diasporaa teenimine Euroopas.

EELK Tallinna Püha Neitsi Maaria Piiskopliku Toomkoguduse nõukogu valis koguduse uueks õpetajaks Arho Tuhkru, kes varem oli koguduse hooldajaõpetaja ja abipraost ning ühtlasi teenis ka Peterburi Jaani kogudust.

Peterburi Jaani koguduse liikmete õnnistussoovid ja õnnitlused Tiit Salumäele ja Arho Tuhkrule uude ametisse asumise puhul.

Jüri Trei

Эстонский след в топонимии Ленинградской области

Если внимательно изучить карту сорок седьмого региона России, то можно сразу же обнаружить топонимический ряд, который тематически связан с Эстонией. При детальном рассмотрении топографической карты крупного масштаба этот список расширяется.

Начнём с представленности столицы Эстонии. Тщательные поиски привели к выводу, что **Таллинскую улицу** (конец которой выходит к широким берегам полноводной реки Оредеж) можно найти в посёлке Вырица, что в Гатчинском районе. В северной части города Тихвина приоткрылась **Кольванецкая улица** с протекающей вблизи неё рекой **Кольванец** и озером **Кольванец**. Напомним, Кольвань – это название Таллина в древнерусских письменных источниках с 1223 года.

Безусловным лидером из эстонских городов по упоминанию является Нарва. Мы найдём этот город в таких наименованиях, как **федеральная автомобильная дорога А180 «Нарва»**, **Нарвская улица** и **Нарвский переулок** в Луге, **Нарвская улица** в Волосово, **Наровская улица** в Ивангороде, **Нарвское шоссе** в Кипени, **Нарвское шоссе** в Кингисеппе, **железнодорожная станция Ивангород-Нарвский**. Название **Нарвская улица** пользуется популярностью в массивах садоводческих некоммерческих товариществ: такие улицы мы встретим в массивах Ле-

сколово, Пери и в Грибном. К гидрографическим топонимам относится **Нарвское озеро**, а также **Нарвское водохранилище и река Нарва (Нарова)**, части которых в одну сторону от фарватера являются российской территорией. На российской стороне находятся **Нарвская ГЭС** и правобережная часть плотины.

Весьма популярным является использование фамилии известного некогда эстонца – деятеля коммунистической партии; среди областных названий мы встретим: **Кингисеппский муниципальный район, город Кингисепп** (и одноимённая железнодорожная станция), два **Кингисеппских шоссе** (в Ивангороде и в Сланцах), посёлок **Кингисеппский, улица Кингисеппа** в Луге.

Примечательна улица **Вокса** во Всеволожске. Краевед, историк и журналист Гергарт Вокка (1887–1988) родился в Тарту, но всю жизнь связал со Всеволожским, став в 1988 году Почётным гражданином этого города. Высокоинтеллектуальный эстонец, окончивший школу Анненшуле в Петербурге, является автором многочисленных публикаций по истории Ленинградской области, чьи научные изыскания были использованы при создании экспозиции Всеволожского историко-краеведческого музея.

Эстонские корни имеют названия, расположенные на территории исторического региона **Эстонской Ин-**

германландии, и вообще на территории Кингисеппского района, например: деревня и станция **Сала**, деревни **Ванакюля, Венекюля, Калливере, Саарекюля, Одресаре**, хутор **Ханике**. Многие гидрографические объекты этих мест (**озеро Вайкне**), как прочие названия (холм **Куради-Мяги**, болото **Хави**, болото **Кадерсоо**, урочище **Ускюла**) имеют эстонское происхождение.

Говоря об интересных утраченных топонимах, упомяну **1-ый и 2-ой Эстонские Посёлки** (Кировский район, к югу и к востоку от Синявино), где происходило освоение торфяных залежей и которые были уничтожены в годы Второй мировой войны. Сейчас на их месте – одноимённые уроцища.

У топонимистов нет единого мнения по поводу следующих наименований, которые по одной версии имеют эстонское происхождение: река **Луга** (от “laugas” – болотное озерко, пучина), **посёлок Вырица** (от “võrgi” – колыцо, обод).

Упомяну также про **Эстонское военное кладбище** в Кингисеппе, где похоронены более 80 человек (среди которых многие – этнические эстонцы), погибшие во Вторую мировую войну, и находящийся там же **памятник воинам 8-го эстонского гвардейского корпуса** (проект Алара Котли), открытый в 1953 году.

Сергей Тамби

Нора Яворская – 90

Несколько поэтическими вечерами этой весной ознаменовалася солидный юбилей члена нашего общества Норы Яворской – известной петербургской поэтессы и переводчицы, чья жизнь и творческая судьба неразрывно связана с эстонской литературой.

Издано 12 сборников авторской поэзии Норы Яворской. Последний – «Капелька человеческого потока» – выпущен к юбилею поэтессы издательством Союза писателей Санкт-Петербурга. В своей поэзии она смело касается проблем и глубинных переживаний современной женщины во всех ее социальных ролях. Соединение лирического и юмористического начал составляет ее неповторимый, редкий для женского творчества, поэтиче-

ский облик. В последнее время поэтесса выступает и как прозаик. Как пишет сама Нора Робертовна: «Нарвне с вопросами этики взаимоотношений полов я много времени отдала таким проблемам, как право человека самостоятельно мыслить, как сохранение его индивидуальности, достоинства, порядочности, чувства долга».

Будучи по опути латышкой, по матери – эстонкой, Норе Робертовне пришлось пройти непростой путь. Отец был репрессирован и расстрелян. Владением эстонским языком она обязана бабушке с дедушкой, у которых в детстве гостила летом на хуторе.

Нора Яворская – одна из немногих, кому свыше даровано идеальное сочетание для переводчика – владение языком и поэтический

дар. Издано около сорока переводных книг, среди которых произведения эстонских классиков А.Х. Таммсааре, О. Лутса, Л. Койдула, Г. Суйтса, В. Луйк и др. За просветительскую деятельность и работу в области перевода Н. Яворской в 1985 г. было присвоено почетное звание Заслуженного деятеля культуры Эстонии.

Нора Робертовна обладает и еще одним талантом – умением самой донести до публики свои произведения, в чем смогли убедиться слушатели ее творческих вечеров. 31 марта на юбилейном вечере в Союзе писателей Санкт-Петербурга представитель Министерства культуры Эстонии Мадис Ярв вручил поэтессе государственную грамоту за весомый вклад в перевод эстонской литературы на русский язык, а Генеральный консул ЭР в Санкт-Петербурге Виктория Туулас преподнесла цветы.

На творческом вечере Норы Яворской 11 апреля в Библиотеке национальных литератур, куда собрались представители СПб общества эстонской культуры, помимо собственных стихотворений прозвучали и переводы с эстонского языка. Обаяние поэтессы, тонкий юмор, оптимизм, живое общение с аудиторией, артистичное чтение на память своих стихов покорили слушателей.

От всего сердца поздравляем Нору Робертовну с юбилеем! Крепкого здоровья и творческого долголетия!

НОВОСТИ

В память о любимом певце

В предыдущем номере «Peterburi Teataja» была опубликована статья Кулле Райт – автора биографической книги «Мистер Икс. Жизнь Георгия Отса». В переводе на русский язык книга вышла в этом году. Презентация издания состоялась 18 марта в Генеральном консульстве Эстонской Республики в Санкт-Петербурге. Автор рассказала о работе над книгой.

19 марта в Яани кирк состоялся концерт, посвященный юбилею выдающегося певца. В концерте приняли участие молодые солисты Михайловского театра Светлана Москаленко, Борис Пинхасович, Александр Шахов, Юрий Мончак в сопровождении Таллиннского международного оркестра ПИО под руководством Альваро Гомес Гомеса (Испания). Прозвучала музыка Моцарта, Доницетти, Легара, Кальмана, Соловьева-Седого, Колмановского. Публика очень тепло встречала солистов и оркестр, которые создали особую энергию и подарили ее в зрительный зал.

Внимание – викторина! Дорогие друзья!

У Вас уже есть планы на летние каникулы? Если нет, то мы предлагаем Вам отличную возможность прекрасно провести летние каникулы в Эстонии.

Министерство иностранных дел Эстонии радо сообщить, что посвященная Эстонии викторина 2015 открыта!

Викторина находится в интернете: quiz.mfa.ee.

Викторина составлена на русском и английском языках и состоит из 12 вопросов, касающихся разных аспектов жизни Эстонии, с предлагаемыми вариантами ответов. С помощью «полезных ссылок» найти правильный ответ не составит особого труда.

Главным призом викторины является 6-дневное путешествие на двоих в Эстонию. Среди всех правильно ответивших на вопросы викторины будет также разыгран дополнительный приз – пакет отдыха в Эстонии.

Последний срок отправки ответов – 31 мая 2015 года. Имена победителей будут опубликованы 5 июня 2015 года.

Удачи и до встречи в Эстонии!

За дополнительной информацией обращайтесь по адресу: vtinfo@vt.ee

**ЭСТОНСКАЯ ЦЕРКОВЬ
СВЯТОГО ИОАННА**

**PETERBURI
EESTI JAANI KIRIK**

МАЙ 2015

13 мая, среда, 19.00	Концерт цикла «Вечера с П.И. Чайковским» Симфонический оркестр Санкт-Петербурга
18 мая, понедельник, 19.00	В НАЧАЛЕ БЫЛА МУЗЫКА НАРВСКИЙ СИМФОНИЧЕСКИЙ ОРКЕСТР Директор – Анатолий Шура
20 мая, среда, 19.00	Концерт цикла «ОРГАНИЧНЫЙ СОЮЗ» Струны души: Ave Maria Галина Сидоренко (сопрано), Даниэль Зарецкий (орган)
21 мая, четверг, 19.00	Концерт Молодежного симфонического оркестра им. Р.А. Паулевича Директор – Алексей Васильев
23 мая, суббота, 20.00	III Санкт-Петербургский международный фестиваль новой музыки reMusik АНСАМБЛЬ BATIDA (Швейцария)
26 мая, вторник, 20.00	III Санкт-Петербургский международный фестиваль новой музыки reMusik Институт исследования и координации акустики и музыки IRCAM (Франция) & АНСАМБЛЬ BATIDA (Швейцария)

ИЮНЬ 2015

6 июня, суббота, 16.00	Цикл концертов «EESTI MOSAIKK» Музыкальные мосты Женский хор «Viva Musica» Конгутаский смешанный хор Хор «Alma Mater»
------------------------------	---

ÕNNITLEME JUUBILARE

12.07. Julia Paide
17.07. Aleksandra Babešina
30.07. Valentina Suvvi
31.07. Lidia Demitševa
08.08. Anatoli Isajev
09.08. Eleonoora Redko
20.08. Galina Bliznetsova

20.08. Ljudmila Nemkül
20.08. Viktor Ivanov
21.08. Jaan Kuusik
24.08. Vladimir Ossipenko
10.09. Mihhail Tsernõhh
22.09. Mart Jõgore
24.09. Inga Sudakova

Peterburi Eesti Kultuuriselts ja Jaani kogudus õnnitlevad südamest heliloojat Alo Põldmäed 70. juubeli puhul. Soovime tugevat tervist, energiat ja jätkuvaid loomingulisi saavutusi Teie mitmekülgsetes tegevuses eesti kultuuri arendamisel. Loodame, et meie koostöö Teiega, Teatri- ja muusikamuuseumiga ning Eesti Kontserdiga kestab veel palju aastaid.

Oleme Teile sügavalt tänulikud, toetate meid ja osalete juba aastaid meie juba traditsiooniliseks saatud kultuuriüritustel Peterburis, mis on pühendatud eesti heliloojate ja kuulsate interpretide elu ja loomingu tutvustamisele.

Soovime veelkord kogu südamest – tugevat tervist ja pikka iga!

ИЮЛЬ 2015

28 июля, вторник, 20.00 и 29 июля, среда, 20.00	Итальянский TEATRO DI MILANO С программой «CONCERTO LIRICO» Оркестр Театро ди Милано Директор – Джанни Марко Кавалларо Солисты Театро ди Милано Стефания Кибалова (сопрано), Вальтер Борин (тенор)
31 июля, пятница, 19.00	Хор мальчиков Tiffin Boys Choir (Великобритания)
23 мая, суббота, 20.00	III Санкт-Петербургский международный фестиваль новой музыки reMusik АНСАМБЛЬ BATIDA (Швейцария)
26 мая, вторник, 20.00	III Санкт-Петербургский международный фестиваль новой музыки reMusik Институт исследования и координации акустики и музыки IRCAM (Франция) & АНСАМБЛЬ BATIDA (Швейцария)

Адрес: Санкт-Петербург, ул. Декабристов, д. 54 А.
Возможны изменения.

Справки по телефону 710-8446.
www.jaanikirik.ru

ANNETUSED ORELI HEAKS

Tartu Miina Härra Gümnaasium, Tallinna gümnaasiumite koolilapsed,	Pühalepa kiriku nais- koor "Anna", Kersti Võlu, Max Kaur, Eleonora Grigorjeva, Ülo Reidla,	Aita Arumal, Piia Michelson, Galina Andrejeva, Kai Lauk
Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia,		

Annetada saab MTÜ Peterburi Jaani Kiriku Fondi kontole IBAN: EE462200221013842966 Swedbank Swedbankis (selgitusse märkida maksja nimi ja isikukood, firma puhul registri kood ja märksõna "orel"). Annetajate nimed avaldatakse Peterburi Teatajas.

Täname annetajaid!

Kiriflifid teated

Peterburi Jaani koguduse jumalateenistused toimuvad **пнепаевити** Peterburi Jaani kirikus (ul. Dekabristov, 54a) algusega **кел 14.30**.

Pastor Enn Salveste osaleb Leinapäeva jumalateenistusel, mille korraldajaks on sel aastal Leedu. Aeg ja koht on täpsustamisel.

Kõigil teistel пнепаевадел teenib diakon Hannu Keskinen. Orelimängija: Anton Tsernjaev. Selle hooaja viimane jumalateenistus toimub **21. juunil**.

Pastor Enn Salveste: **30. augustil, 13. septembril**. Pastor Argo Olesk: **27. septembril**. Orelimängija: Sergei Varšavski.

Peterburi Eesti Kultuuriselts ja Jaani kogudus teatavad sügava kurbusega oma liikmete

**Olga Ilvese
Annetta Butakova**

surmast ja avaldavad siirast kaastunnet lahkunute omastele

Toimetus: J. Trei, V. Mahtina ja K. Sulg
Vastutav väljaandja: Peterburi Jaani Kiriku Fond
e-post: peterburi.teataja@mail.ru
peterburi.teataja@hot.ee

